

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Binnen de vaste commissie voor Financiën hebben enkele fracties de behoefte om over de brief van de minister van Financiën d.d. 30 juni 2010 inzake de beleidsdoorlichting evaluatie belastinguitgaven (Kamerstuk 31 935, nr. 6) enkele vragen en opmerkingen voor te leggen.

De vragen en opmerkingen zijn op 8 oktober 2010 aan de minister van Financiën voorgelegd.

De fungerend voorzitter van de commissie,
Blok

De adjunct-griffier van de commissie,
Van den Berg

I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de VVD

De leden van de VVD-fractie hebben met grote belangstelling kennisgenomen van de beleidsdoorlichting evaluatie belastinguitgaven. Dit gaat om veel geld. Deze leden stellen hierbij daarom een aantal vragen.

De leden vragen zich af of het niet wenselijk is de grootste belastinguitgaven, zeg de top-10, te laten evalueren door een onafhankelijke organisatie?

Het kabinet redeneert dat voor een belastinguitgave met een gering budgettair beslag de kosten van een evaluatie daar niet tegen opwegen. Waarom niet andersom redeneren, zo vragen de leden van de fractie van de VVD. Als het budgettair belang zeer gering is, kan de belastinguitgave gestopt worden omdat het maatschappelijk effect gering zal zijn en aanvragers of rechthebbenden een grote inspanning moeten verlenen voor een relatief klein bedrag.

Bij slechts 23 van de 60 belastinguitgaven die zijn geëvalueerd wordt in de evaluatie een duidelijke uitspraak gedaan over de effectiviteit. De »Helpt het?» vraag wordt niet beantwoord. Kan de afspraak worden gemaakt dat een evaluatie van een belastinguitgave pas als een complete evaluatie wordt beschouwd als er in ieder geval onderzoek is gedaan naar de effectiviteit van de regeling, zo vragen de leden van de VVD-fractie? Het oordeel of een evaluatie compleet is, is vervolgens aan de minister van Financiën en niet aan het beleidsdepartement.

Als een belastinguitgave niet effectief is, waarom dan niet afspreken deze in beginsel automatisch te schrappen?

De leden van de fractie van de VVD vragen zich af in hoeverre het wenselijk is een grensverhouding af te spreken tussen het budgettaire beslag van een belastinguitgave en de uitvoeringskosten. Als uitvoeringskosten niet meer in verhouding staan tot het budgettaire beslag kan de belastinguitgave vervolgens geschrapt worden.

Sommige belastinguitgaven worden geëvalueerd op basis van beleidstheorie. Is het niet gewenst dat bij elke evaluatie ook wordt gekeken naar de werking in de praktijk?

Hoort bij een evaluatie van een belastinguitgave niet standaard de vraag wat de zogeheten deadweight loss is van de regeling?

De leden van de VVD-fractie vragen zich af of het niet tijd wordt dat er in de Miljoenennota informatie wordt opgenomen over hoe inkomstenbepalende maatregelen berekend, geraamd en gemonitord worden?

Voorts, vragen de leden zich af hoe het kan dat de Algemene Rekenkamer moet concluderen dat 40% van de belastinguitgaven niet is geëvalueerd?

Van 35% van de belastinguitgaven is de doeltreffendheid niet aangetoond. Is dat niet een heel hoog percentage, zo vragen de leden van de VVD?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PVV

De leden van de fractie van de PVV hebben met belangstelling kennisgenomen van de beleidsdoorlichting evaluatie belastinguitgaven. Er is echter nog een groot aantal vragen, waarop deze leden een antwoord van

de minister zouden willen zien. Om niet in herhaling te vallen, verwijzen de leden van de fractie van de PVV naar de vragen die worden gesteld in de op 7 oktober 2010 door de commissie Financiën overgenomen notitie van het Bureau Onderzoek en Rijksuitgaven van 28 september 2010 (zie Kamerstuk 32 500, nr. 15).

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de SP

De leden van de SP-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de beleidsdoorlichting evaluatie belastinguitgaven. Graag willen deze leden weten welk onderscheid het kabinet maakt tussen inkomstenbeperkende maatregelen en belastinguitgaven. Is dat een politieke keuze of een technische? Waarom wordt er in de miljoenennota nauwelijks ingegaan op de inkomstenbeperkende maatregelen? Waarom worden inkomstenbeperkende maatregelen niet net als belastinguitgaven periodiek geëvalueerd? Waarom bevat de Miljoenennota 2011 geen informatie over hoe deze worden geraamd en gemonitord?

De hypotheekrenteaftrek stond in vorige jaren nog in de miljoenennota zelf. Nu staat deze weggestopt in bijlage 5, zonder onderbouwing voor de flinke toename van de 1,7 miljard euro in de komende jaren. De minister zegt altijd over de hypotheekrenteaftrek dat het geen belastinguitgave is omdat het in de primaire heffingstructuur zit. Wat ligt er dan ten grondslag aan die keuze om het onderdeel te laten zijn van de primaire heffingsstructuur? Wat bedoelt de minister als hij zegt dat de hypotheekrenteaftrek onderdeel is van de primaire heffingstructuur omdat de eigen woning een bron is volgens de bronnenleer?

Mutaties in de ramingen van belastinguitgaven kunnen het gevolg zijn van beleidskeuzes, maar kunnen ook worden veroorzaakt door beleidskeuzes. Is de minister bereid in het vervolg een toelichting te geven bij de allergrootste mutaties en daarbij ook aan te geven in welke mate deze het gevolg zijn van beleidskeuzes en in welke mate van technische ramingsbijstellingen? Kan de minister een verklaring geven voor het feit dat de ramingen van de belastinguitgaven in de jaren 2009 en 2010 stijgen, terwijl tegelijkertijd de belastinginkomsten voor diezelfde jaren dalen? Waarom wordt de stijging van de raming voor 2011 met € 3,7 miljard in bijlage 5 van de miljoenennota niet in de tekst genoemd of toegelicht?

De leden van de SP-fractie constateren dat de effectiviteit van de belastinguitgaven niet altijd is aangetoond en dat er een verschil bestaat tussen de resultaten van de beleidsdoorlichting en de resultaten van het onderzoek van de Algemene Rekenkamer. Welke belastinguitgaven zijn volgens de Algemene Rekenkamer niet doeltreffend en volgens de beleidsdoorlichting wel? Wat is de reden hiervoor? Kan voor de maatregelen die een onbekende uitslag qua doeltreffendheid hebben, zoals de afdrachtvermindering zeevaart en willekeurige afschrijving zeeschepen, worden toegelicht waarom dan toch het beleid ongewijzigd wordt gelaten?

Tenslotte verzoeken de leden van de fractie van de SP de minister de vragen te beantwoorden welke zijn opgenomen in de op 7 oktober 2010 door de commissie Financiën overgenomen notitie van het Bureau Onderzoek en Rijksuitgaven van 28 september 2010 (zie Kamerstuk 32 500 nr. 15).

II. Reactie van de minister